

Ngày nhận bài: 17/4/2026; Ngày thẩm định: 29/5/2026; Ngày duyệt đăng: 03/6/2026.

CÔNG TÁC BỒI DƯỠNG, ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC VÀ CẤP CHỨNG NHẬN TIẾNG ANH CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Trung tá, ThS NGUYỄN MẠNH HÀ

Phó Giám đốc Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học, Trường Đại học PCCC

*Tác giả liên hệ: Nguyễn Mạnh Hà (Email: manhhha225@gmail.com)

Tóm tắt: Trên cơ sở nghiên cứu, đánh giá thực trạng công tác bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy, bài viết tập trung phân tích những thực trạng, nguyên nhân và đề xuất một số giải pháp về công tác bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: bồi dưỡng, đánh giá, cấp chứng nhận, tiếng Anh, học viên.

Abstract: Based on a study of the current state of English language training, competency assessment, and certification for students at the University of Fire Prevention and Fighting, this article focuses on analyzing the current situation, causes, and proposing solutions for these activities to meet current requirements.

Keywords: training, assessment, certification, English, students.

1. Đặt vấn đề

Tiếng Anh là ngôn ngữ chính thức của trên 50 quốc gia, lãnh thổ; 100 quốc gia dùng tiếng Anh làm ngôn ngữ thứ hai, 1/3 thế giới sử dụng tiếng Anh và được coi là “ngôn ngữ toàn cầu”. Trong thời kỳ của khoa học công nghệ hiện nay, tiếng Anh là cầu nối, là phương tiện hội nhập, phát triển. Tiếng Anh có vai trò quan trọng trong đời sống và sự phát triển nhiều mặt của xã hội và từng cá nhân. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa, việc đưa tiếng Anh trở thành ngôn ngữ thứ hai trong hệ thống giáo dục Việt Nam là một chính sách quan trọng của Nhà nước và ngành giáo dục, giúp sinh viên tiếp cận nền giáo dục đa văn hóa và là nền tảng để thế hệ trẻ Việt Nam tham gia hiệu quả vào thị trường lao động quốc tế. Cùng với sự

đổi mới căn bản, toàn diện của ngành giáo dục, lực lượng Công an nhân dân cũng ban hành Nghị quyết số 17-NQ/ĐUCA ngày 28/10/2014 của Đảng ủy công an Trung ương và Chỉ thị số 13/CT-BCA ngày 28/10/2014 của Bộ trưởng Bộ Công an về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân. Những năm gần đây, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy rất quan tâm đến nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng tiếng Anh; mục tiêu học viên ra trường có thể đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong thời kỳ hội nhập quốc tế sâu rộng như hiện nay. Bối cảnh đó đặt ra cho nhà trường nhiệm vụ phải nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng, đánh giá năng lực đầu vào, đầu ra của học viên và trình độ sử dụng tiếng Anh của đội ngũ cán bộ, giảng viên.

2. Thực trạng công tác bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy hiện nay

a) Công tác đánh giá năng lực đầu vào, đầu ra tiếng Anh

Hàng năm, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy chiêu sinh các hệ Đại học chính quy, Trung cấp, Văn bằng 2 tuyển mới, Liên thông từ Trung cấp lên Đại học, ngoài ngành Công an.... Khi bắt đầu vào học chính khóa, học viên được thông báo để đánh giá năng lực tiếng Anh đầu vào. Những năm trở lại đây, nhà trường chỉ mới đánh giá đối tượng học viên hệ Đại học chính quy. Việc đánh giá đầu vào giúp nhà trường phân loại sinh viên vào các lớp học phần tiếng Anh phù hợp (từ cơ bản đến nâng cao). Dựa trên cơ sở thí sinh đạt điểm theo khung điểm để phân loại, cụ thể [1]:

- Thí sinh đạt trình độ Cơ bản bậc 1: khi tổng điểm các kỹ năng là 45 đến dưới 70 điểm (thang điểm 100), không tính điểm liệt kỹ năng.

- Thí sinh đạt trình độ Sơ cấp bậc 2: khi tổng điểm các kỹ năng đạt từ 70 điểm trở lên (theo thang điểm 100), không tính điểm liệt kỹ năng.

- Thí sinh đạt trình độ Trung cấp bậc 3: khi tổng điểm các kỹ năng đạt từ 50 điểm trở lên và không có kỹ năng nào đạt dưới 30% điểm tối đa của từng kỹ năng.

Theo thống kê, đối với hệ Đại học chính quy trong Công an, khóa D40 đánh giá đầu vào đạt 72%; khóa D41 đạt 69%; các khóa còn lại 05 năm trở lại đây nhà trường chưa tổ chức đánh giá năng lực tiếng Anh.

Trên cơ sở kết quả đánh giá năng lực đầu khóa, nhà trường tổ chức đào tạo, bồi dưỡng để đạt thời lượng chuẩn với chương trình đào tạo chính khóa.

b) Công tác tổ chức bồi dưỡng tiếng Anh

Sau khi có kết quả đánh giá năng lực đầu vào, căn cứ vào đối tượng đào tạo, nếu không đạt theo thang điểm quy định, Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học tham mưu cho Ban Giám hiệu tổ chức bồi dưỡng để bổ sung kiến thức còn thiếu để học viên bước vào học chính khóa theo chương trình đào tạo. Tổ chức lớp theo khóa, mỗi lớp không quá 35 học viên, thời gian học ngoại khóa không ảnh hưởng đến thời gian học tập chính khóa của học viên.

Quá trình bồi dưỡng, giảng viên xây dựng tài liệu, bài giảng bổ sung kiến thức còn thiếu cho học viên. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học phối hợp với Phòng Quản lý học viên để quản lý việc chấp hành của học viên; phối hợp cùng các đơn vị chức năng đảm bảo cơ sở vật chất, điều kiện hậu cần cho học viên tham gia lớp học bổ trợ, hiệu quả nhất trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng. Sau kết thúc, giảng viên kiểm tra đánh giá lại năng lực tiếp thu và trình độ hiện tại của học viên, thông báo kết quả để học viên biết và chuẩn bị điều kiện vào học chính khóa.

c) Công tác đánh giá và cấp chứng nhận hoàn thành khóa học tiếng Anh

Khi học viên học hết chương trình chính khóa, đủ điều kiện, Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học tham mưu Ban Giám hiệu đánh giá đầu ra cho học viên. Tuy nhiên, việc này nhà trường chưa tổ chức cho học viên từ khi Cục Đào tạo xác định khối lượng kiến thức chính khóa các hệ đào tạo tương đương các bậc khung năng lực ngoại ngữ. Mới đây, để thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện của ngành giáo dục, Bộ Công an ban hành Kế hoạch 32/KH-BCA-CĐT ngày 16/01/2026 thực hiện Đề án “Đưa tiếng Anh thành ngôn ngữ thứ hai trong trường học giai đoạn 2025 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045” trong Công an nhân dân, yêu cầu tổ chức rà soát, đánh giá, bồi dưỡng, khảo thí năng lực tiếng Anh cho học viên, nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục. Nhà trường đã xây dựng, ban hành Kế hoạch 633/KH-T06-P3 ngày 24/3/2026 thực hiện đề án trên, giao Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng tổ chức đánh giá năng lực tiếng Anh đầu vào, định kỳ và cuối khóa; tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực tiếng Anh cho học viên, nhà giáo, cán bộ nhà trường khi Ban Giám hiệu yêu cầu. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học đã xây dựng quy định về tổ chức đánh giá và cấp chứng nhận ngoại ngữ: Ngôn ngữ Tiếng anh (gọi tắt là tiếng Anh).

Dạng đề tương đương các trình độ được xác định cụ thể trong các chương trình do Bộ Giáo dục và

Đào tạo quy định: Cơ bản bậc 1; Sơ cấp bậc 2; Trung cấp bậc 3, tất cả các trình độ đều thực hiện đủ bốn (04) kỹ năng gồm: đọc hiểu, viết, nghe hiểu và nói. Đối với đề thi trình độ Cơ bản bậc 1 và Sơ cấp bậc 2 sẽ sử dụng chung khung dạng đề thi.

Bảng thời gian đánh giá các kỹ năng tiếng Anh

Kiểm tra cấp chứng nhận	Thời lượng làm bài các phần			Yêu cầu chung về kiến thức
	Viết và đọc hiểu	Nghe	Nói	
Cơ bản bậc 1 (tương đương A1 – Khung Châu Âu)	Từ 60' - 80'	Từ 15' - 20'	Từ 8' - 10'/1 học viên	Kiến thức phù hợp với yêu cầu của trình độ.
Sơ cấp bậc 2 (tương đương A2 – Khung Châu Âu)	Từ 60' - 80'	Từ 15' - 20'	Từ 8' - 10'/1 học viên	Kiến thức phù hợp với yêu cầu của trình độ.
Trung cấp bậc 3 (tương đương B1 – Khung Châu Âu)	120'	Từ 35' - 40'	Từ 10' - 12'/1 học viên	Kiến thức phù hợp với yêu cầu của trình độ.

Điều kiện đạt và được cấp chứng nhận hoàn thành khóa ngoại ngữ tiếng Anh học viên đạt được điểm theo thang điểm 100 ở mục [1].

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh còn một số tồn tại: sự chênh lệch trình độ; trình độ tiếng Anh của tân sinh viên thường thấp và không đồng đều; nhận thức của một bộ phận học viên về tầm quan trọng của tiếng Anh trong học tập chưa đầy đủ tập trung chủ yếu học viên hệ ngoài ngành Công an; chưa có quy định để tổ chức bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên và giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục trong nội bộ nhà trường; chưa ứng dụng công nghệ vào học tập, đánh giá; giảng viên tham gia bồi dưỡng chủ yếu là giáo viên của Khoa Khoa học cơ bản và ngoại ngữ nên số lượng tham gia hạn chế, chưa chủ động được thời gian.

Những tồn tại, hạn chế trên xuất phát từ một số nguyên nhân sau: học viên đến từ các vùng miền khác nhau giữa thành phố, nông thôn, kế hoạch đào tạo ở các trường Trung học phổ thông khác nhau, trình độ đầu vào của học viên Công an cao hơn so với học viên ngoài ngành; sự tác động của tinh gọn tổ chức bộ máy, phân công lại chức năng nhiệm vụ của một số đơn vị

sáp nhập; chưa có cơ chế hoạt động thuê giáo viên tiếng Anh bên ngoài, chủ yếu là phối hợp cùng Khoa Khoa học cơ bản và ngoại ngữ để thực hiện kế hoạch; điều kiện cơ sở vật chất còn hạn chế.

3. Một số giải pháp về bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy hiện nay

Trên cơ sở phân tích thực trạng công tác bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên, có thể thấy rằng, những hạn chế hiện nay không chỉ xuất phát từ điều kiện khách quan mà còn liên quan trực tiếp đến cơ chế tổ chức thực hiện, phương thức đánh giá và nhận thức của các chủ thể tham gia. Do đó, việc đề xuất các giải pháp cần được tiếp cận theo hướng đồng bộ bảo đảm tính khả thi và phù hợp với quy định của pháp luật hiện hành.

Một là, cần tập trung hoàn thiện hệ thống văn bản quy định nội bộ làm cơ sở pháp lý cho việc tổ chức bồi dưỡng, đánh giá và cấp chứng nhận tiếng Anh trong toàn trường. Trên cơ sở các quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam và quy định về tổ chức thi đánh giá năng lực ngoại ngữ. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học cần chủ trì tham mưu Ban Giám hiệu ban hành quy định thống nhất về quy trình đánh giá năng lực đầu vào, đánh giá định kỳ và đánh giá đầu ra đối với từng hệ đào tạo. Quy định phải làm rõ nội dung, hình thức, phương pháp đánh giá, điều kiện dự thi, tiêu chí đạt và quy trình cấp chứng nhận, đồng thời xác định rõ trách nhiệm của từng đơn vị chức năng trong tổ chức thực hiện. Việc xây dựng được một hành lang pháp lý đầy đủ, thống nhất sẽ góp phần khắc phục tình trạng triển khai còn rời rạc, thiếu đồng bộ như hiện nay.

Hai là, cần đổi mới công tác đánh giá năng lực tiếng Anh theo hướng chuẩn hóa, khách quan và tiệm cận với các chuẩn đánh giá quốc tế. Việc xây dựng ngân hàng đề thi cần được thực hiện một cách khoa học, rõ ràng bảo đảm đánh giá toàn diện bốn kỹ năng ngôn ngữ, đồng thời có khả năng phân hóa trình độ học viên. Cùng với đó, cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức thi, đặc biệt là đối với các kỹ năng đọc và nghe, nhằm nâng cao tính chính xác, minh

bạch và giảm thiểu tác động chủ quan trong quá trình chấm thi. Nghiên cứu, triển khai liên kết với các đơn vị được cấp phép tổ chức thi và cấp chứng chỉ ngoại ngữ để từng bước chuẩn hóa đầu ra theo hướng liên thông, tạo điều kiện cho học viên có thể sử dụng kết quả đánh giá trong học tập và công tác sau này.

Ba là, tổ chức hoạt động bồi dưỡng tiếng Anh theo hướng phân hóa trình độ và gắn với yêu cầu thực tiễn của lực lượng. Thực tế cho thấy sự chênh lệch về trình độ đầu vào của học viên là khá lớn, do đó nếu tổ chức bồi dưỡng theo hình thức đồng loạt sẽ khó đạt hiệu quả. Trên cơ sở kết quả đánh giá đầu vào, cần phân loại học viên thành các nhóm trình độ khác nhau để xây dựng nội dung bồi dưỡng phù hợp, từ đó củng cố kiến thức cơ bản đối với nhóm trình độ thấp đến nâng cao kỹ năng giao tiếp và tiếp cận tài liệu chuyên ngành đối với nhóm có trình độ khá hơn. Đặc biệt, cần chú trọng xây dựng nội dung tiếng Anh chuyên ngành Phòng cháy chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ nhằm đáp ứng trực tiếp yêu cầu nhiệm vụ của lực lượng trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Việc tổ chức bồi dưỡng cũng cần linh hoạt về thời gian, hình thức, kết hợp giữa học trực tiếp và trực tuyến để phù hợp với đặc thù đào tạo của nhà trường.

Bốn là, phát triển đội ngũ giảng viên và đa dạng hóa nguồn lực đào tạo là yếu tố quyết định chất lượng công tác bồi dưỡng. Trong điều kiện số lượng giảng viên ngoại ngữ còn hạn chế, nhà trường cần có kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên hiện có, đồng thời xây dựng cơ chế phù hợp để mời giảng viên thỉnh giảng, chuyên gia bên ngoài tham gia giảng dạy để nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo, tạo điều kiện tiếp cận các phương pháp giảng dạy và đánh giá tiên tiến. Xây dựng hệ thống quản lý học tập trực tuyến, cho phép tổ chức lớp học, kiểm tra, đánh giá và theo dõi tiến độ học tập của học viên một cách hiệu quả. Đồng thời, cần xây dựng cơ sở dữ liệu về năng lực ngoại ngữ của học viên, phục vụ công tác quản lý, đánh giá và hoạch định công tác đào tạo. Việc số hóa ngân hàng đề thi, kết quả thi và tiến tới cấp chứng nhận điện tử cũng là xu hướng tất yếu nhằm nâng cao tính hiện đại và minh bạch trong công tác khảo thí.

Năm là, cần đặc biệt chú trọng đến việc nâng cao nhận thức và tạo động lực học tập tiếng Anh cho học viên. Thực tế cho thấy một bộ phận học viên chưa nhận thức đầy đủ vai trò của ngoại ngữ trong học tập và công tác, dẫn đến thái độ học tập chưa tích cực. Do đó, các đơn vị trong nhà trường cần tăng cường tuyên truyền, giáo dục về tầm quan trọng của tiếng Anh, gắn chuẩn đầu ra ngoại ngữ với các tiêu chí xét tốt nghiệp, thi đua, khen thưởng nhằm tạo động lực học tập rõ ràng. Đồng thời, cần tổ chức các hoạt động ngoại khóa như Câu Lạc bộ tiếng Anh, hội thi, giao lưu học thuật để tạo môi trường thực hành, góp phần nâng cao hiệu quả học tập.

4. Kết luận

Như vậy, các giải pháp cần được triển khai đồng bộ, có lộ trình cụ thể và gắn với trách nhiệm của từng đơn vị trong nhà trường. Chỉ khi bảo đảm được sự thống nhất từ cơ chế chính sách đến tổ chức thực hiện, công tác bồi dưỡng, đánh giá năng lực và cấp chứng nhận tiếng Anh cho học viên mới thực sự phát huy hiệu quả, chuyển biến rõ nét và góp phần nâng cao chất lượng đào tạo đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho lực lượng Công an nhân dân trong giai đoạn hiện nay.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công an (2014), *Chỉ thị số 13/CT-BCA ngày 28/10/2014 của Bộ trưởng Bộ Công an về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân*, Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Thông tư 01/2014/TT-BGD&ĐT ngày 24/01/2014 Quy định Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam*, Hà Nội.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2026), *Thông tư số 09/2026/TT-BGDĐT ngày 26/02/2026 Quy định về tổ chức thi đánh giá năng lực ngoại ngữ và tổ chức thi đánh giá năng lực tiếng Việt*, Hà Nội.
4. Phòng Quản lý học viên (2026), *Số liệu thống kê học viên các năm học*, Hà Nội.